INNHOLDSFORTEGNELSE

		side
1.	Forord av styreleder.	4
2.	Innledning	5
3.	Produksjon & økonomi	6
4.	Spesialisttjenester.	10
5.	Kvalitetssystem.	11
6.	Tannhelseutvikling.	12
7.	Helse, miljø og sikkerhet	14
8.	Personell	15
9.	Helsefremmende og forebyggende arbeid	17
10.	Utfordringer & aktuelle saker	19
11.	Mål for 2005	21
	Tabellvedlegg og klipp fra 2004	22
	Adresseliste	31

1. Forord av styreleder i Tannhelse Rogaland FKF

Fra 1. januar 2004 er den offentlige tannhelsetjenesten i Rogaland organisert som et fylkeskommunalt foretak og skiftet navn til Tannhelse Rogaland FKF. Vedtekter og rammebetingelser er vedtatt av fylkestinget. Styret består av tre medlemmer valgt av fylkestinget og to arbeidstakerrepresentanter.

Med Årsmeldingen ønsker vi å belyse de aktiviteter som har preget arbeidet i Tannhelse Rogaland FKF i 2004 og si litt om utfordringer framover.

Styret har hatt fem møter i 2004. Samarbeidet mellom styret og administrasjon har vært det beste. Det har vært utfordrende og spennende å sette seg inn de ulike sidene ved virksomheten. Informasjon har blitt gitt ut fra en temaliste som styret fremmet ved oppstart. Slik har vi fått kunnskap om organisasjon, personalpolitikk, forebyggende tannhelseprosjekter og kvalitetssikring. Innspill fra styret har blitt fulgt opp på en meget ryddig og grei måte.
Foruten løpende saker som budsjett og leveranseavtale har vi behandlet sak om serviceerklæring rettet mot brukerne. Det har resultert i en informasjonsfolder som vi håper vil bli godt mottatt.
Hovedmålsetningen for tannhelsetjenesten er økt tannhelse for befolkningen. Data for tannhelseutviklingen tyder på at det går i riktig retning, men her har vi også de største mulighetene til forbedring.
Styret ønsker i fortsettelsen å øke innsatsen i forhold til forebyggende og helsefremmende tannhelsearbeid. Vi ser også en utfordring i å styrke samarbeidet med kommunehelsetjenesten med tanke på å sikre tilbud til langtidssyke eldre.
Personalpolitisk arbeid for å rekruttere og beholde personell vil som før være en viktig oppgave.
God informasjon til våre samarbeidspartnere og brukere av tannhelsetjenesten skal fortsatt ha stor oppmerksomhet.

Styremøtene har vært avholdt på distriktstannklinikker både i Sør- og Nord-fylket. Møte med de ansatte i klinikken gir inntrykk av stort engasjement, arbeidsglede og trivsel. Det har styrket inntrykket av en velfungerende tannhelsetjeneste med motiverte ansatte.

Førresfjorden 10. februar 2005

Marit Thorsheim

Styreleder Tannhelse Rogaland FKF

Styret for Tannhelse Rogaland FKF 2004

Marit Thorsheim, styreleder (Ap)	vararepresentant Rolf Skretting (Ap)
Jan Mikal Hanasand, nestleder (H)	vararepresentant Mimi Sandved Knudsen (H)
Tore Andreas Haaland (Frp)	vararepresentant Tove Iversen (Frp), Rita Charlotte Thu (Frp) fra august 2004
Per Harald Tveit, Sandeid tannklinikk	vararepresentant Sigmund Ringodd, Jørpeland tannklinikk
Jorunn Buøen, Sandnes tannklinikk	vararepresentant Tone Røtnes, Gausel tannklinikk

2. Innledning

Tannhelse Rogaland FKF

Siden 1. januar 2004 har den offentlige tannhelsetjenesten i Rogaland vært organisert som et fylkekommunalt foretak. Foretaksmodellen er etablert av fylkestinget for en prøveperiode på 4 år, med evaluering etter 3 år.

Tannhelse Rogaland FKF ivaretar fylkeskommunens ansvar for den offentlige tannhelsetjenesten, og har som hovedoppgave og målsetning å gi rett hjelp til rett tid og sette befolkningen i stand til å bevare TENNER FOR LIVET!

Tannhelse Rogaland er den tjenesten i fylkeskommunen, bortsett fra offentlige kommunikasjon, som har størst kontakt med befolkningen. I 2004 var 140 000 rogalendinger under tilsyn av tannhelsetjenesten.

Pr jan 2005 arbeider til sammen 300 tannleger, tannpleiere og tannhelsesekretærer på 49 tannklinikker i 6 tannhelsedistrikter. Hvert distrikt ledes av en overtannlege. Fylkestannlegekontoret har det overordnede ansvaret for den daglige driften. Tannhelse Rogaland driver tannlegevakt i Stavanger og Haugesund på lørdager, søndager og helligdager som er åpen for akutt tannbehandling.

Mål og oppgaver

Lov om tannhelsetjenesten (1983) pålegger fylkeskommunen oppgaver som:

- Spre opplysning og øke interessen for hva den enkelte og samfunnet kan gjøre for å fremme tannhelsen.
- Ansvar for at tannhelsetjenester, medregnet spesialisttjenester, i rimelig grad er tilgjengelige for alle som bor eller midlertidig oppholder seg i fylket.
- Organisere forebyggende tiltak for hele befolkningen
- Nødvendig forebygging og behandling til prioriterte grupper. Det skal gis et regelmessig og oppsøkende tilbud, i nevnte prioriteringsrekkefølge, til:
    a) barn mellom 0 og 18 år
    b) psykisk utviklingshemmede
    c) eldre, langtidssyke og uføre i institusjoner og hjemmesykepleie
    d) ungdom som fyller 19 og 20 år i behandlingsåret.

  I tillegg får følgende pasientgrupper tilbud etter vedtak i Fylkestinget:
    e) fanger, pasienter i psykiatriske institusjoner, personer innenfor rusomsorgen, eldre og langtidssyke i pleie av pårørende.

  I den utstrekningen budsjettet krever det og klinikkene har ledig kapasitet og tilgang på pasientgruppen, behandles også
    f) voksne betalende pasienter.

Mer detaljer om de prioriterte gruppene finnes på www.tannhelsetjenesten-rogaland.no.

Noen av målene i **Delplan for tannhelsetjenesten 2002-2006** er å:

- Sette befolkningen i stand til å opprettholde et tilfredsstillende tannsett hele livet.
- Gjøre tannhelse og tjenestetilbud, så langt som råd er, uavhengig av medisinske, sosiale og geografiske forhold.
- Resultatlikhet, definert som tannhelse som er funksjonelt og estetisk tilfredsstillende ut fra individuelle forutsetninger og behov.

3. Produksjon & økonomi

Måloppnåelse 2004

- Budsjettmålene for 2004 er oppfylt
- Tilbudet til de prioriterte gruppene i 2004 viser en økning på 5 500 i forhold til driftsplan og bestilling
- Tannhelse Rogaland har hatt bedre tannlegedekning enn på lenge, som blant annet har resultert i økte pasientinntekter
- Tannhelse Rogaland har flere prosjekter i helsefremmende og forebyggende arbeidet rettet mot barn og unge, og er godt i gang med de anbefalingene som Folkehelsemeldingen (2003) og Sosial- og helsedirektoratets veileder "Tenner for livet", gir om tverrfaglig samarbeid
- Ny oralkirurg var på plass ved SUS (tidligere SiR) i august 2004

Vurdering av driften for 2004

Personellsituasjonen, for tannleger og tannpleiere er uendret fra 2003. Det har vært utført tilnærmet samme antall årsverk som året før.

Som følge av økt bemanning har utgifter til lønn økt de to siste årene, noe som og skyldes økt bonusutbetaling, som igjen er konsekvens av økt inntjening. Netto utgifter er derimot lavere enn budsjett som følge av større økning i inntekter enn utgifter. Inntektsøkningen kommer fra behandling av flere fullt betalende pasienter.

Antall pasienter behandlet er økt med 2120, 1950 prioriterte og 170 uprioriterte, fullt betalende. Det har vært en liten nedgang i antall under tilsyn, 1400 pasienter i prioriterte grupper. Dette skyldes en strengere vurdering av definisjonen under tilsyn. Andel under tilsyn i uprioriterte grupper er redusert med nesten 700. For tilbudet til gruppen eldre og langtidssyke (gruppe C), som Helsetilsynet i sin rapport har vurdert som ikke tilfredsstillende, er det igangsatt arbeid for forbedring, i samarbeid med pleietjenestene i kommunene.

Andelen av tannleger ansatt, som har utdanning og bakgrunn fra andre land, er fortsatt høy, mellom 25 og 30 %. Dersom rekruttering fra utlandet stopper opp vil dette gjøre det umulig å opprettholde tjenesteproduksjon som forutsatt i lov og planer. Erfaringer med denne rekrutteringen overveiende positiv, vurdert både faglig og driftsmessig og for arbeidsmiljøet. Ledelsen registrerer tilfredshet hos de ansatte over at bemanningen er bedret. Det har dette året også vært en svak bedring i søkning fra norske tannleger.

Det er en utfordring for organisasjonen å ta imot svært mange medarbeidere med utenlandsk bakgrunn. Dette gjelder for ledere og administrasjon, som skal sørge for oppfølging og veiledning av nyansatte. Også for nye medarbeidere som skal finne seg til rette i et ukjent faglig arbeidsmiljø og forholde seg til, for dem, ny organisasjonskultur, er dette krevende. For medarbeidere som skal ta mot nye kollegaer stilles det og skjerpede krav til støtte og veiledning.

Sykefraværet har økt fra 6,1% til 6,8 % fra 2003 til 2004. Sykefraværet er for det meste knyttet til lagtidsfravær. Belastningsskader, for arbeidstakere som har vært lenge i tjenesten, utgjør en del av fraværet. Dette vil kreve økt fokus framover.

Aktivitet i forhold til forebyggende tannhelsearbeid er videreført og styrket. Usikkerhet med hensyn til finansiering, og avklaring av dette sent på året, har likevel ikke bidradd til en ytterligere positiv utvikling og oppstart av ny prosjekter.

Tannhelsedata viser bedring, spesielt for 5-åringene, men og svakt for 12- og 18-åringene. Data fra nøkkelårskull er imidlertidig noe usikre, og kan tenkes å vise svakere tannhelsetall, som følge av at flere med god tannhelse ikke kalles inn hvert år og dermed ikke går inn i statistikken.

Produktiviteten i tannhelsetjenesten i Rogaland har og i 2004 vært god og resultatet godt over kravet i bestillingen fra fylkestinget og forutsetningene for budsjettet for 2004.

Våre ansatte gjør en stor innsats og leverer et svært godt resultat, innenfor en nøktern økonomisk ramme, og sammenlignet med tilsvarende tjenester i andre fylkeskommuner.

Behandlingsomfang

Mål for tjenesteomfang er definert i årlig driftsplan og bestilling. Tilbudet til de prioriterte gruppene i 2004 viser en økning nesten 5 500 i forhold til driftsplanen og bestillingen.

ANTALL PASIENTER UNDER TILSYN												
	2004			**2003**		**2002**		**2001**		**2000**		
GRUPPER	**Mål**	**Resultat**	**%**	Resultat	%	Resultat	%	Resultat	%	Resultat	%	
Gruppe A	93 000	98 664	95	100 538	97	98 229	95	95 305	96	94 494	96	
Gruppe B	1 000	1 433	97	1355		1 228		1 162		1 035		
Gruppe C 1	3 500	2 555	88	4 030	83	3 592		3 653		3 892		
Gruppe C 2		1 662	83									
Gruppe D	7 750	8 514	86	8 442	86	8 426	83	7 871	84	8 136	84	
Gruppe E	1 000	1 015		883		769		825		811		
Gruppe A - E	**111 800**	**113 843**		115 248		112 244		108 816		108 368		
Gruppe F	23 000	26 285	10	26 977		22 460		20 476		20 756		
TOTALT	**134 800**	**140 128**	36	142 225		134 704		129 292		129 124		
Pas. inntekter i mill.	27,5	36,9		33,4		27,2		25,5		23,8		

Totalt antall i gruppene B og C er vanskelig å fastslå som følge av usikre tall fra kommunene om hvem som har krav på tilbudet. Tilbudet til gruppe E er gitt til pasienter i gruppen som har etterspurt det.

"Under tilsyn" er brukere som er undersøkt/behandlet på tannklinikkene og de som er "planlagt ikke undersøkt" dette året – dvs innkallingsintervallet er lengre enn 12 måneder. Intervallet mellom tannhelseundersøkelsene fastsettes i tråd med anbefalingene fra Sosial- og helsedirektoratet: Tidligere har det vært vanlig å innkalle de fleste brukere til årlig kontroll. Det finnes en rekke faglige, økonomiske og etiske grunner for endring av disse rutinene både i offentlig og privat tannhelsetjeneste. Undersøkelser har vist at det er faglig forsvarlig å forlenge innkallingsintervallene opp mot 24 måneder for mennesker med god tannhelse. For andre kan det være behov for oppfølging med kortere intervaller.

Antall under tilsyn gruppen barn og unge opp til 20 år, er over landsgjennomsnittet. For gruppen eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og brukere av hjemmesykepleie, ligger vi under landsgjennomsnittet. Samarbeidet med pleietjenesten må systematiseres og kvalitetssikres, slik at alle med rettigheter i denne gruppen får informasjon om tilbudet de har om fri behandling på offentlig tannklinikk.

Økonomi

Samlet resultat er 4,2 millioner i mindre utgifter i forhold til budsjettet. Det er økte inntekter fra pasientbehandling som først og fremst bidrar til "overskuddet".

Regnskapet inkluderer prosjekter knyttet til helsefremmende og forebyggende arbeid (folkehelsemidler) og overtidspraksis.

RESULTATREGNSKAP 2004 I HELE TUSEN KRONER				
POSTER	**DRIFT**	**BB BUDSJETT**	**VEDTATT BUDSJETT**	**RESULTAT**
Lønn og sosiale utgifter	114 588	110 573		
Kjøp av varer og tjenester	30 913	33 793		
Moms og avgifter	3 542	0		
Sum varer og tjenester	**34 455**	**33 793**		
Sum utgifter	**149 043**	**144 366**		
Inntekter	40 143	34 350		
Overføringer	7 341	4 223		
Sum inntekter	47 484	38 573		
Resultat 2004	**101 559**	**105 793**	**105 793**	**4 243**

Produktivitet

Utgiftene pr prioritert klientell i tannhelsetjenesten i Rogaland ligger fortsatt godt under landsgjennomsnittet. Tabellen viser kostnad pr prioritert klientell i Rogaland og Norge.

	1998	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**
Nettoutgift tannhelse*	83 035	86 306	88 547	89 619	91 518	99 373	101 571
Antall prioritert klientell	109 014	108 351	108 368	108 861	112 224	115 248	113 843
Kostnad pr. prioritert klientell i Rogaland*	762	797	817	827	815	862	919
Landsgjennomsnitt	993	1 015	1 010	1 082	1 084		

*Korrigert etter konsumprisindeksen 2003

Kjøp av tjenester hos privat praktiserende tannleger
Det er i 2004 brukt 568 000 kr til kjøp av tjenester på prioritert klientell hos privatpraktiserende tannleger, i all hovedsak til Moi tannklinikk.

Ellers er det betalt for akuttbehandling utført hos privat praktiserende tannleger utenom kontortid/vakttid, på prioritert klientell når offentlig tannlege ikke er å få tak i.

	Produktivitet pr tannlegeårsverk			Produktivitet pr tannlegeårsverk korrigert for tannpleierressursen	
ÅR	Under tilsyn	Inntjent i kroner	Årsverk	Under tilsyn	Inntjent i kroner
1990	1294	182038		1247	175494
1992	1357	272406		1283	257446
1994	1428	299091	205	1346	282075
1996	1470	311774	203	1375	291612
1998	1453	336493	208	1359	314696
2000	1518	327239	208	1414	304787
2001	1518	343923	196	1465	319511
2002	1673	365302	196	1551	337835
2003	1567	396167	216	1444	365068
2004	1567	434376	214	1447	401086

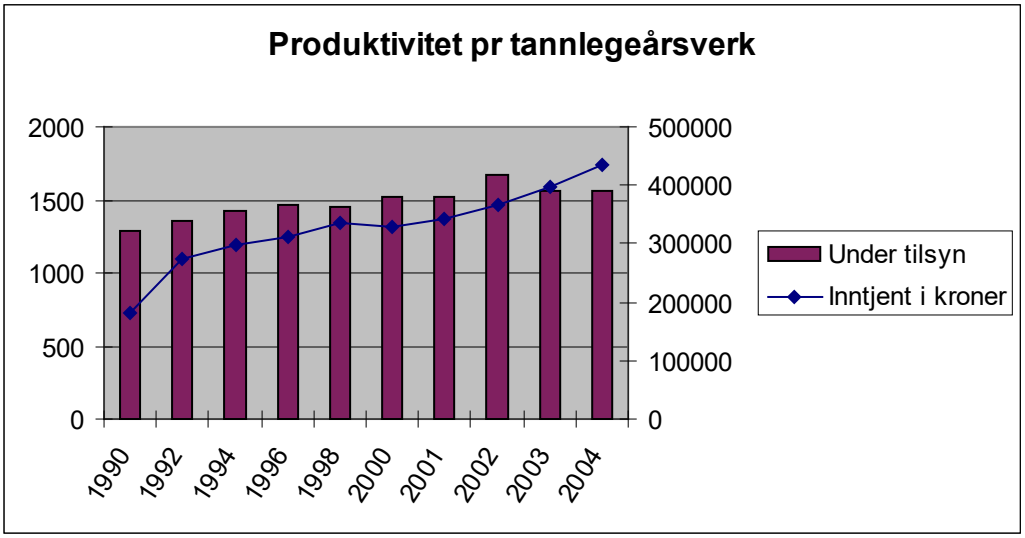

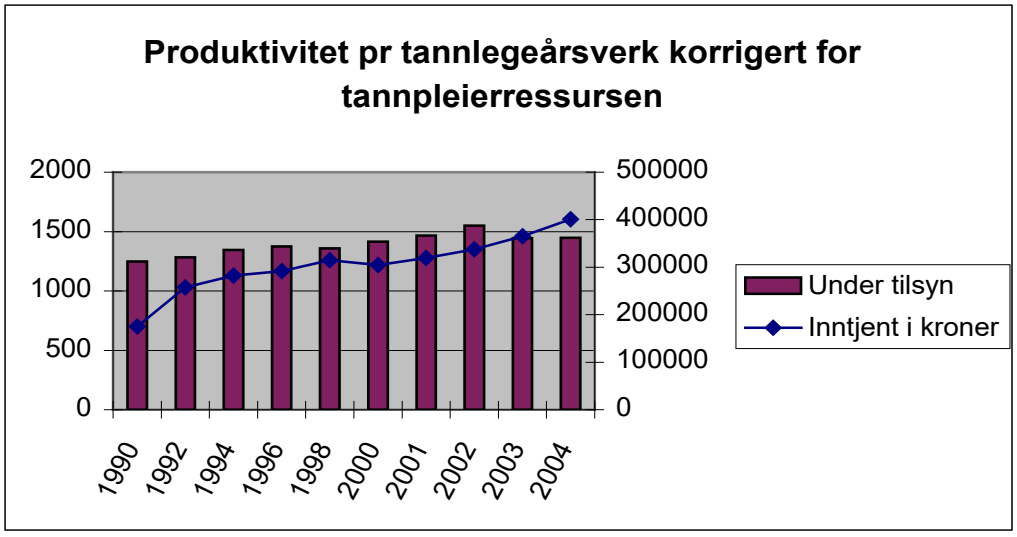

4. Spesialisttjenester

Spesialistkompetanse innen tannhelsetjenesten i Rogaland er stort sett dekket av privat praksis.

Tannhelse Rogaland har en spesialist innen kjeveortopedi (tannregulering) på Vigrestad og Bjergsted tannklinikk, og en spesialist innen periodonti (tannkjøttsykdommer) på Stavanger sentrum tannklinikk. Sistnevnte mottar henvisninger på tannkjøttssykdommer, kirurgi, protetikk og implantatbehandling både på prioriterte og uprioriterte grupper.

ÅR	Kjeveortopedisk behandling	Antall fiksturer	Autotransplantasjoner
2004	428	33 på 26 pas	22 tenner på 19 pas
2003	320	45 på 26 pas	41 tenner 32 pas
2002	459	40 på 28 pas	60 tenner på 50 pas

Det er behov for 2 oralkirurger på Stavanger Universitetssjukehus og 1 ved Haugesund Sjukehus. Tannhelse Rogaland er fortsatt i dialog med Helse Fonna og Haugesund Sjukehus om etablering av oralkirurgisk avdeling ved sjukehuset. Mens ny oralkirurg har vært på plass ved SUS i full stilling siden august 2004. For å avlaste behovet for oralkirurgiske tjenester var oralkirurgen noen dager i måneden på offentlig tannklinikk våren 2004, og tok imot henvisninger på kirurgiske inngrep.

Ellers mottar andre tannleger med spesialkompetanse henvisninger på enkle kirurgiske inngrep, som fjerning av visdomstenner og overtallige tenner, rotspissamputasjoner, og påliming av buttons i forbindelse med kjeveortopedisk behandling.

Tannhelse Rogaland har etablert et team vedrørende Sjeldne Medisinske Tilstander som består av tannpleiere og tannleger. Teamet har fullført etterutdanningskurs i TAKOs regi, og er et lokalt kompetanseteam som skal ivareta de utfordringene SMT representerer. Teamet har et tett samarbeid med Østerlide rehabiliteringsseksjon i Stavanger. I samarbeid med PP tjenester og logopeder lager temaet bl a ganeplater til funksjonshemmede barn. Ganeplatene er et teknisk hjelpemiddel i den oral-motoriske treningen for disse barna, og refunderes av trygdekontoret.

Behandling i narkose og lystgass

Tannhelse Rogaland FKF gir et tilbud om behandling i narkose i samarbeid med Haugesund Sjukehus, og Stavanger Universitetssjukehus. Gjennomsnittlig ventetiden for slik behandling har vært ca 4 måneder i 2004. Det gjøres i midlertidig individuelle vurderinger, slik at småbarn og de med størst behov tas inn raskere.

Behandling i lystgassanalgesi stoppet nærmest opp i 2002, som følge av at det ble målt for høye lystgasskonsentrasjoner i tannlegens pustesone. Nye avsug som bedre dette, er montert på tannklinikkene hvor kompetanse finnes. Samtidig brukes annen premedikasjon for engstelige pasienter som ikke mestrer behandlingssituasjonen. 10 av tannklinikkene har pulsoksymeter og oksygenapparat for å legge dette tilbudet bedre til rette. Pr i dag er det Sokndal, Lura, Bjergsted, Tjensvoll og Sauda tannklinikk som gir tilbud om lystgassanalgesi og mottar henvisning fra andre tannklinikker.

Antall behandlinger med premedikasjon		
ÅR	Lystgass	Narkose på HS og SUS
2004	91	170
2003	36	184
2002	20	158

Tannlegevakt
Tannhelse Rogaland FKF har hatt tannlegevakt ved Stavanger sentrum tannklinikk og Haugesund sentrum tannklinikk siden 2000/2003.
Tannlegevaktene er åpne for akutt tannbehandling lørdager, søndager og helligdager fra kl 1300 til 1700, med telefontid fra kl 1300 til 1630. Tannlegevaktens åpningstider er kjent på legevaktene, og annonseres i avisene før høytidsdager.

Tannlegevaktene – antall konsultasjoner og utgifter				
	Stavanger		Haugesund	
ÅR	Konsultasjoner	Netto utgifter	Konsultasjoner	Netto utgifter
2004	1140	265 000	560	418 000
2003	1183		961	
2002	1231		538	

5. Kvalitetssystem

Kvalitetsutvalget
Kvalitetsutvalget har kun hatt 1 møte i 2004, hvor hovedfokus var på ny plan for kvalitetsutvikling for den neste 2 års perioden. Kvalitetsutvalget skal være en pådriver for kvalitetsutvikling, som følger opp og tar iniativ og driver utviklingsarbeid, og bidrar til at prosesser startes opp. Referater fra møtene ligger i Kvalitetshåndboken.

Kvalitetssirkler
Alle ansatte på tannklinikkene deltar i kvalitetssirkler. For 2004 ble det laget opplegg for 5 kvalitetssirkler med bl a disse temaene: individuelle innkallingsintervall, journalføring og informasjonssikkerhet, regnskap, bruk av takster, HMS og hygiene.

Klager
I løpet av 2004 mottok og behandlet Tannhelse Rogaland 12 skriftlige klager på tannbehandling utført i tannhelsetjenesten, mot 18 i 2003. I tillegg kommer "mishagsytringer" på tannklinikkene og til overtannlegene, hvor fullstendig oversikt mangler. I forhold til tjenesteomfanget er antall klager lavt, noe som kan tyde på at tjenesten fungerer godt. Det er likevel nødvendig å følge opp klager fra brukeren for å rette opp i enkeltsaker og forbedre tjenesten.

IKT – Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
I Tannhelse Rogaland benyttes kun elektroniske pasientjournaler og digitalisert røntgen. Rogaland er foreløpig det eneste fylket som er kommet så langt.

Betalingsterminaler er installert på alle tannklinikker som er i daglig bruk.

Prosjektet Metatann mellom IKT-seksjonen i RFK og Tannhelse Rogaland prøver ut en ny plattformløsning for tannklinikkene, og forbereder tilgangen til internett.
Tannhelse Rogaland og IKT-seksjonen har en serviceavtale med retningslinjer for samarbeidet, som sikrer rett hjelp til rett tid.

Kvalitetshåndboken
Tannhelse Rogaland har en elektronisk kvalitetshåndbok på intranettet som er et styrende dokument. Kvalitetshåndboken inneholder aktuelle lover og forskrifter og nødvendige prosedyrer og rutiner. Boken er bygget opp som en websiden med enkel navigering, søk funksjon og utskriftsvennlig format.

Tannhelse Rogalands webside www.tannhelsetjenesten-rogaland.no brukes primært til jobbsøkere og publikum.

6. Tannhelseutvikling

Tannhelse Rogaland FKF rapporterer tannhelseutvikling på indikatorårskullene 5- , 12- og 18-åringer.

Sosial- og helsedirektoratet har anbefalinger i veilederen Tenner for livet (1999) om individuelle innkallingsintervall og lengden av disse, som også følges for indikatorårskullene: Tidligere har det vært vanlig å innkalle de fleste brukere til årlig kontroll. Det finnes en rekke faglige, økonomiske og etiske grunner for endring av disse rutinene både i offentlig og privat tannhelsetjeneste. Undersøkelser har vist at det er faglig forsvarlig å forlenge innkallingsintervallene opp mot 24 måneder for mennesker med god tannhelse. For andre kan det være behov for oppfølging med kortere intervaller.

Det er derfor grunn til å anta at tannhelsen for ALLE 5- , 12- og 18-åringene er bedre enn tabellene nedenfor viser.

Bakerst i Årsmeldingen er en tabell som sammenligner tannhelsen til nøkkelårskullene på klinikknivå.

5-åringene

Det er gledelig at andelen kariesfrie 5-åringer i Rogaland er økt til 65 %, som også var landsgjennomsnittet i 2003.

I 2004 ble 4308 av totalt 5990 5-åringer innkalt og undersøkt på tannklinikkene i Rogaland. 2790 av disse, eller 64,8 %, var helt uten karieserfaring. Det er store forskjeller mellom distriktene. Kommunene i Haugesund/Karmøy tannhelsedistrikt og Sør-Ryfylke tannhelsedistrikt har henholdsvis 59 og 58 % kariesfrie 5-åringer. Nord-Ryfylke tannhelsedistrikt er best med 71 % kariesfrie 5-åringer.

5-åringer uten karieserfaring		
ÅR	**Rogaland**	**Norge**
1985	49%	47%
1990	62%	61%
1995	63%	65%
1996	64%	68%
1997	65%	70%
1998	67%	69%
1999	65%	67%
2000	58%	62%
2001	57%	60%
2002	59%	59%
2003	60%	65%
2004	65%	

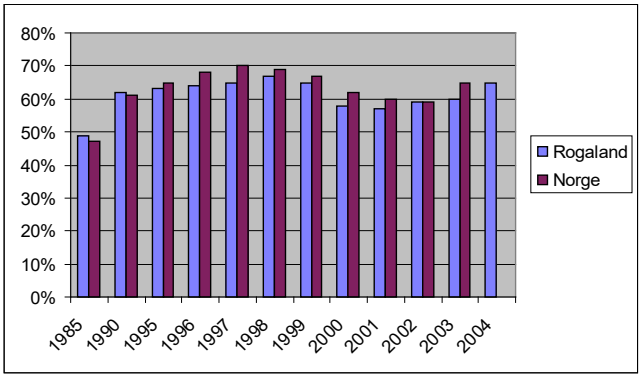

12-åringene

I 2004 ble 4617 av totalt 6305 12-åringer innkalt og undersøkt på tannklinikkene i Rogaland. 1598, eller vel 34 % av dem var helt uten karieserfaring, mens totalt 64 % ikke hadde behandlingskrevende karies ved undersøkelsen.

Gjennomsnittlig antall tenner med karies og fyllinger (DMFT) for 12-åringene i Rogaland i 2004 var 1,96. Det er en liten forbedring fra 2,04 DMFT i 2003. Også her er variasjonene mellom tannhelsedistriktene store. Fra 1,6 DMFT i Stavanger tannhelsedistrikt til 1,8 DMFT i Sandnes og Nord-Ryfylke tannhelsedistrikt, og 2,2 DMFT i de andre tannhelsedistriktene.

Til sammenligning var landsgjennomsnittet 1,7 DMFT i 2003.

DMFT for 12-åringene		
ÅR	**Rogaland**	**Norge**
1985	3,4	3,7
1990	2,3	2,4
1995	2,2	1,9
1996	2,0	1,8
1997	2,0	1,6
1998	1,8	1,6
1999	1,7	1,5
2000	1,7	1,5
2001	1,8	1,6
2002	1,9	1,6
2003	2	1,7
2004	2	

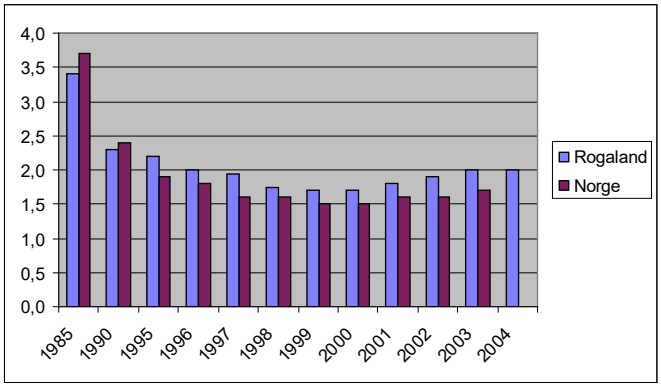

18-åringene

I 2004 ble 3904 av totalt 5586 18-åringer innkalt og undersøkt på tannklinikkene i Rogaland. 12 % var helt uten karieserfaring, mens totalt 47 % ikke hadde behandlingskrevende karies ved undersøkelsen.

Gjennomsnittlig antall tenner med karies og fyllinger (DMFT) for 18-åringene er 5,76. Det er en liten bedring fra 5,84 DMFT i 2003. Også her er variasjonene mellom tannhelsedistriktene store, fra 4,6 DMFT i Stavanger tannhelsedistrikt til 6,7 DMFT i Haugesund/Karmøy tannhelsedistrikt. Se for øvrig intervjuet med tannhelsepersonellet ved Sokndal tannklinikk bakerst i Årsmeldingen.

Til sammenligning var landsgjennomsnittet 5,0 DMFT i 2003.

DMFT for 18-åringene		
ÅR	**Rogaland**	**Norge**
1985	10,5	10,3
1990	7,2	7,4
1995	6,9	6,5
1996	6,8	6,2
1997	6,5	5,8
1998	6,2	5,6
1999	5,6	5,3
2000	5,6	5,1
2001	5,6	5,1
2002	5,6	5
2003	5,8	5
2004	5,8	

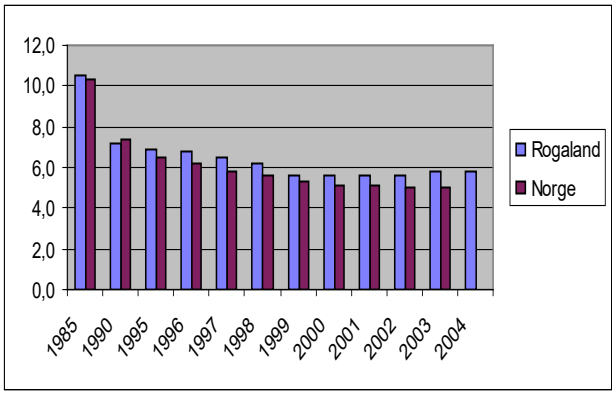

7. HMS - helse, miljø og sikkerhet

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) har hatt 4 møter og behandlet 49 saker i 2004.I det første året som fylkeskommunalt foretak har det vært behov for en formell avklaring på Tannhelse Rogalands forhold til fylkesrådmannen i verne- og miljøarbeidet, og vår evt deltakelse i HAMU og AKAN-utvalg. Det overordnede HMS-systemet for RFK gjelder også for Tannhelse Rogaland, og våre mål for HMS arbeidet skal være knyttet opp til overordnede og vedtatte mål i RFK.

Det er gjennomført vernerunder på alle tannklinikkene og fylkestannlegekontoret. I etterkant er det laget handlingsplaner for nødvendig oppfølging og utbedringer. Flere tannklinikker har problemer med ventilasjon, spesielt på varme dager. Ellers er det i hovedsak registrert mindre feil og mangler på utstyr. Fylkestannlegekontoret har trange og nedslitte lokaler, og mangler rom som kan fungere som arkiv. Brannvern på tannklinikkene var et eget punkt på vernerundene, med spørsmål om brannvernleder, slukkeutstyr og rømningsveier.

Også i 2004 har HMS-seksjonen i RFK bistått med veiledning, arbeidsplassbesøk, oppfølging ved skader og vaksinering. HMS var et av temaene på kvalitetsirklene for 2004. Blant problemstillingene klinikkene skulle diskutere var vernerunder, brannvern, produktdatablad, oppfølging av sykemeldte, skader og uhell og hygiene.

ÅR	Skader på ansatte
2004	24
2003	24
2002	23
2001	9
2000	13
1999	18

Det er mottatt 24 meldinger om skader på ansatte i 2004, hvorav 17 stikkskader, 4 kuttskader, 1 tilfelle av sprut og 1 bitt. Antall meldinger er som for de siste tre årene. Skjema for melding av personskader og videre saksgang finnes i Kvalitetssikringsboken. De ansatte oppfordres til å registrere alle skader/nestenuhell/trusler som oppstår i arbeidstiden.

Tannhelse Rogaland som Inkluderende Arbeidslivsbedrift
Et fellesmøte mellom fylkestannlegekontoret, overtannlegene, verneombudene og tillitsvalgte og IA-kontaktene fra Trygdeetatens Arbeidslivssenter ble arrangert tidlig på året. Hensikten var å informere om fordelene med å være en IA-bedrift og innlede et samarbeid om oppfølging av sykemeldte. IA-kontaktene holdt dessuten foredrag på årets personellmøte om samme tema.
Trygdeetatens Arbeidslivssenter arrangerer kurs for IA-bedriftene som Tannhelse Rogaland har deltatt på.

Tannklinikker og utstyr
Tannhelse Rogaland har 49 tannklinikker. Standarden på tannklinikkene er svært god. I 2004 ble det investert i nytt medisinskteknisk-utstyr og it-utstyr på flere tannklinikker. For 2005 er det bare planlagt mindre oppussinger på noen eksisterende tannklinikker, samt en avklaring på forholdene ved Sandnes sentrum tannklinikk.

Tannklinikkene har samlet inn utstyr og varer som ikke lenger var i bruk, og sendt det med hjelpesendinger til Ukraina og via Statoil til Russland.

PROSJEKT	2001	2002	2003	2004	Planlagt 2005
Nye tannklinikker	Tananger Skudeneshavn	Klepp Hommersåk Vedavågen	Hundvåg Sokndal		Sandnes sentrum avklares
Oppussing av eksisterende tannklinikker	Tjensvoll Vigrestad Tau (delvis)	Oltedal Kvernevik Stavanger sentrum	Åkrehamn	Sauda Ålgård Tau Skjold Bokn	Finnøy Stavanger sentrum

8. Personell

Opplæring og kompetanseutvikling
I gjennomsnitt har hver ansatt brukt over 8 dager på kurs og opplæring i 2004, medregnet det årlige personellmøte over 2 dager. I tillegg kommer hospitering og deltakelse i kvalitetssirkler, klinikkmøter og kveldskurs. Tannhelse Rogaland utarbeider hvert år en opplæringsplan med oversikt over de enkelt tannhelsedistriktenes kursprogram.

Kompetanseutviklingen skjer hovedsakelig på distriktsmøtene, personellmøtet og lokale og sentral kurs i tannlegeforeningen.

Det er avholdt 12 overtannlegemøter i 2004. Der tas aktuelle saker mht drift, produksjon, opplæring og budsjett opp. Referatene inneholder mye nyttig informasjon til tannklinikkene og ligger i Kvalitetshåndboken på intranettet. Det er igangsatt lederutviklingskurs for overtannlegene og fylkestannlegen.

2 tannleger har fullført etterutdannelse i bruk av lystgass.
1 tannlege og 1 tannpleier har fullført studiet Folkehelsearbeid for tannhelsepersonell.
3 tannleger fikk Tannhelse Rogalands stipender på 10 000 kr.

RFK har avholdt pensjonistforbedrende kurs som personell fra Tannhelse Rogaland har deltatt på. Renholdere i Tannhelse Rogaland er tilbud kurs i regi av RFK.

Tannleger og tannpleier har vært studentveiledere for tannlege- og tannpleierstudenter i klinikken – Opplæring til dette gis ved fakultetene.

Dager brukt til kurs pr ansatt i 2004				
Tannhelsedistrikt	Tannl	Tannpl	Tannhsekr	Totalt
Nord-Ryfylke	9,6	8,0	12,5	10,9
Haugesund/Karmøy	16,7	13,7	9,1	12,7
Sør-Ryfylke	5,6	6,7	5,2	5,5
Nord-Jæren/Ytre-Ryfylke	6,9	3,3	6,7	6,3
Stavanger	12,8	9,1	8,5	10,4
Sandnes	5,7	12,0	4,1	5,7
Sør-Jæren	8,2	11,3	6,5	7,8
TANNHELSE ROGALAND	9,9	9,9	7,6	8,8

Introduksjonskurs
Det er avholdt 1 introduksjonskurs for nyansatte tannleger, tannpleiere og tannhelsesekretærer i 2004. Målet med kurset er å gi en innføring i Tannhelse Rogalands oppgaver og målsetninger og gi generell informasjon om rutiner og prosedyrer.

Treningstilskudd
I 2004 ble det delt ut vel 50 000 kr til dokumenterte treningsutgifter til ansatte i Tannhelse Rogaland.

Sykefravær i 2004
Som IA bedrift påligger det et særlig ansvar for å jobbe med, å kartlegge årsaker til, og sette inn tiltak for å redusere sykefraværet. Tannhelse Rogaland arbeider med å systematisere oppfølgingen av sykemeldte. Sykefraværet har steget fra 6,1 % i 2003 til 6,8 % i 2004. Andel sykemeldte over 56 dager steg med 1,5 %. Bruk av egenmeldinger er steget, men dette er etter intensjonen så lenge antall sykemeldinger på 1- 3 dager reduseres.

Nye rutiner for oppfølging av sykemeldte er utarbeidet. Pr januar 2005 er 12 arbeidstakere landtidssykemeldt. I tillegg er 4 på rehabiliteringspenger og 2 på attføring. For Tannhelse Rogaland er omplassering av arbeidstakere vanskelig uten å opprette nye stillinger, bl a på grunn av at tannklinikkene er små arbeidsplasser.

Sykefravær Tannhelse Rogaland	
2004	6,8 %
2003	6,1 %
2002	7,1 %
2001	5,8 %
2000	6,1 %

IA mål for Tannhelse Rogaland FKF

- Arbeide for et arbeidsliv som gir plass til alle som vil og kan arbeide
- Redusere sykefravær
- Bli bedre angående tilrettelegging på arbeidsplassen når en arbeidstaker blir syk eller får problemer med å mestre sine vanlig arbeidsoppgaver.

Rekruttering og stabilisering
Tannhelsetjenesten har også i 2004 hatt problemer med å få tak i søkere til alle tannlege- og tannpleierstillingene, men har registrert flere norske søkere enn tidligere. Ved siden av annonser i fagtidsskriftene, er de ledige stillingene lagt ut på tannhelsetjenestens egen web-side www.tannhelsetjenesten-rogaland.no.
I samarbeid med Aetat har tannhelsetjenesten også søkt etter tannleger utenlands, primært fra Tyskland. Det arbeider nå 30 utenlandske tannleger i Rogaland, som for det aller meste er rekruttert fra Tyskland. Erfaringen er at de raskt er produktive på sin nye arbeidsplass.

Tannhelse Rogaland skal konkurrere om personell med privat praksis og med andre fylkeskommuner. Lønnsmessig er det fremdeles ikke mulig å konkurrere med privat praksis. Lønnsnivået i Rogaland i forhold til andre fylker ligger på et svakt gjennomsnitt.

4 ansatte har til sammen hatt 4 barnehageplasser i fylkeskommunale barnehager i 2004. Dette er plasser som er tildelt personell som er vanskelig å rekruttere eller beholde. Plassene beholdes til skolepliktig alder, så lenge ansettelsesforholdet varer. Det er behov for å utvide tilbudet om barnehageplasser, og kunne tilby bolig, spesielt i distriktene.

Overtidspraksis
Avtale om overtidspraksis er kommet i gang etter ønske om å bruke tannklinikkene etter ordinær arbeidstid. Overtidspraksis forutsetter full stilling i tannhelsetjenesten og er tidsavgrenset. Denne praksisen må ikke gå utover inntjeningen og driften slik den er fastsatt i driftsplanene. Det skal føres eget regnskap for overtidspraksisen, og utbetalt lønn inkluderer feriepenger og inngår ikke i pensjonsgrunnlaget. Fylkeskommunen krever bare at ekstra utgifter til denne driften dekkes. Tannlegene får 55 % av pasientinntektene, mens tannhelsesekretærene får 20 %.

Bonus
Bonus for arbeidsåret 2004 ga gode resultater for de ansatte. Distriktenes kursbudsjetter får også tilført midler fra bonuspotten.

Turnover - årsaker til at tannleger har sluttet							
ÅR	Privat praksis	Off. annet fylke	Flyttet utlandet	Pensjon	Videreutdanning	Sum sluttet	Tannlegeransatt
2004	3	5	5	1	1	15	17
2003	4	3	2	1	0	10	20
2002	8	10	2	0	2	22	18
2001	4	5	4	1	2	16	18

9. Helsefremmende og forebyggende tannhelsearbeid

Sosial- og helsedirektoratet har blåst liv i det helsefremmende og forebyggende tannhelsearbeidet, med prosjektet "Tenner for livet". Bakgrunnen for prosjektet er blant annet veilederen med samme navn, og stortingsmelding nr 16 "Resept for et sunnere Norge". Målet for prosjektet er å bedre helsen gjennom å bedre tannhelsen, og målgruppene er 5-åringer og sykehjemsbeboere. Prosjektleder fra SHD, Eva Rydgren Krona, deltok på personellmøte i Haugesund for å snakke om Tenner for livet.

Det er et ønske at prosjektet skal gi ny giv til det helsefremmende og forebyggende arbeidet. Folkehelsemeldingens overordnede mål er flere leveår med god helse og reduserte helseforskjeller mellom sosiale lag, etniske grupper, kvinner og menn. Hovedstrategier for å nå målene er:
– gjøre det enklere å ta ansvar for egen helse
– bygge allianser for folkehelse
– helsetjenestene må forebygge mer for å reparere mindre
– en kunnskapsbasert folkehelsepolitikk

En pågående baslineundersøkelse ved UiO vil bli publisert i 2005 og inneholde tannhelsedata for 3- og 5-åringer, munnhelsedata for sykehjemsbeboere, oversikt over institusjonenes rutiner for tann- og munnstell i pleieplaner og oversikt over faste og forpliktende helsefremmende og forebyggende tiltak i tannhelsedistriktene.

Tannhelse Rogaland ønsker et nært samarbeid med andre etater i lokalsamfunnet, som skole-, helse- og sosialsektoren. Tannhelse Rogaland kan bistå med materiell og informasjon til dem som ønsker vår hjelp. Det er en fin anledning til å komme i kontakt med helsepersonell og andre som jobber med barn og ungdom, og forebyggende helsearbeid.

Tannhelse Rogaland har flere prosjekter rettet mot barn og unges tannhelse, som særlig tar sikte på tverrfaglig samarbeid, med blant annet barnehager, skoler og helsestasjoner for småbarn og ungdom. I 2004 fikk foretaket midler fra fykestinget til flere prosjekter.

PIFT – Prosjekt I Forebyggende Tannhelsearbeid
PIFT er et holdningskapende utviklingsarbeid bygget på en temabasert og tverrfaglig prosjektform. Målet er økte kunnskaper om tenner og tannhelse. PIFTs iniativtakere er overtannlegen og tannpleierne i Haugesund/Karmøy tannhelsedistrikt.

I 2003 utviklet PIFT et undervisningsopplegg for ungdomsskolen. Målet var å gi elevene økt kunnskap om både tannhelse og helhetlig helse. PIFT etablerte et tverrfaglig samarbeid med 10 lærere ved 8. klassetrinn på Håvåsen ungdomskole. Lærerne fikk undervisning av tannpleierne og på grunnlag av dette laget de et pedagogisk prosjektarbeid for elevene. Tannpleierne fungerte som veiledere og ressurspersoner både for elever og lærere.

I 2004 har PIFT, i samarbeid med en lærer, ferdigstilt undervisningspakken for ungdomsskolen. Undervisningspakken har en tema- og prosjektbasert form og har fått navnet "Tanntastisk". Prosjektet om tannhelse innebærer langt mer enn det som skjer i munnen. De ser "Tanntastisk" som et ledd i fokus på holdninger til helhetlig helse og en sunn livsstil. Daglig fysisk aktivitet, skolefrokost og undervisning om for eksempel kostholdsrelaterte sykdommer og tobakksskader faller inn som en naturlig del av undervisningen. Hovedtyngden av undervisningen er lagt til 8. klassetrinn, men der følger med et forslag til repetisjon for 9. og 10. klassetrinn.
PIFT-gruppen er veiledet av HEMIL- senteret UiB. HEMIL-senteret har i tillegg bidratt med evalueringen av prosjektet. PIFT har mottatt økonomisk støtte fra Sosial- og helsedirektoratet og RFK.

Tideligere er permen "Helsestasjon og tannhelse" laget og delt ut til alle tannklinikker og helsestasjoner i fylket. Det er et oppslagsverk for helsesøstere og helsestasjonsleger og bidrar til å kvalitetssikre samarbeidet mellom helsestasjonene og Tannhelse Rogaland. En del permer er også solgt ut av fylket.

VANN
De fleste videregående skoler har brusautomater, og det kan faktisk være lettere å få tak i brus enn friskt godt vann! I tråd med helsedepartementet sin oppfordring til alle videregående skoler om å fjerne brusautomatene, startet Tannhelse Rogaland ved tannpleierne på Sør-Jæren, et prosjekt ved Dalane videregående skole høsten 2003 som fokuserte på vann som tørstedrikk.

Det er laget en plakat og powerpoint presentasjon som er sendt til alle videregående skoler i fylket. VANN fikk midler av fylkesmannen i 2004.

I forbindelse med Verdens Vanndag 22. mars 2004 fikk alle pasientene som besøkte tannklinikkene den dagen utdelt en vannflaske fra I.V.A.R. under mottoet "Vann er tingen – rett fra springen"!

Fylkestannlegen har med beklagelse registrert at tiltak som innebar fjerning av brusautomater ved Time videregående skole, ikke lot seg gjennomfører utifra en økonomisk vurdering av private som skal drive kantinen ved skolen.

Profylaksepakker
Tannhelse Rogaland tilbyr helsestasjonene profylaksepakker, som inneholder tannkrem, tannbørste, fluortabletter og en brosjyrer med anbefalinger vedrørende tannpuss og bruk av fluor. Meningen er at pakkene deles at av helsesøster ved småbarnskontroller på helsestasjonene, samtidig som tannhelse tas opp som eget tema.

I rundskrivet med retningslinjer for bruk av fluor i det karies-forebyggende arbeidet fra Helsetilsynet (1996) står følgende om basistiltak for fluorbehandling for barn og ungdom (0-18 år):
Bruken av fluortannkrem morgen og kveld er den egenaktivitet som alle kan og bør gjennomføre daglig. Barn som ikke bruker fluortannkrem regelmessig, bør få fluortabletter etter angitt dosering.
Fluortannkrem bør brukes fra tannpussen begynner ved frembrudd av første tann. Mengden som brukes må være svært beskjeden. Den bør økes gradvis fra en knapt synlig mengde ved start, til en mengde tilsvarende barnets lillefingernegl fra 1 års alder, og videre til en ertstor porsjon ved 6-års alder. Tannbørstingen i sped- og småbarnsalder bør utføres under kontroll av voksen person. Konsentrasjonen av fluor i tannkremen bør ikke være lavere enn 0,1% (sjekk varedeklarasjonen).

I en travel hverdag er det mange som ikke klarer å gjennomføre tannpuss med fluortannkrem to ganger til dagen, og da kan det være greit å supplere med fluortabletter.

TFS - TannhelseFremmende tiltak for Særgrupper
Tannpleierne i Sandnes har laget et hefte med tannhelseinformasjon for ansatte i avlastnings boliger og bofellesskap for psykisk og fysisk utviklingshemmede. Heftet har overføringsverdi til foreldre\foresatte og sendes nå ut til aktuelle institusjoner og boliger i Rogaland.

Tannpuss i barnehager
Barnehager som ønsker å sette i gang med tannpuss, får hjelp og veiledning fra tannhelsepersonell. I Hå kommune fikk barnehagene invitasjon fra Tannhelse Rogaland til et orienteringsmøte om prosjektet, og hjelp til igangsetting og oppfølging etterpå.

10. Utfordringer & aktuelle saker

Serviceerklæring
Tannhelse Rogaland laget i 2004 en Serviceerklæring på oppdrag fra styret. Den ligger som innstikk i denne Årsmeldingen og finnes eller på alle tannklinikkene våre og på www.tannhelsetjenesten-rogaland.no. Hovedformålet med erklæringen er å vise brukerne hva de kan forvente av Tannhelse Rogaland gjennom konkret og relevant informasjon, og bidra til å skape tillit til den offentlige tannhelsetjenesten.

Serviceerklæringen skal gi brukerne realistiske forventninger til oss gjennom konkret og relevant informasjon, og bidra til å skape tillit til den offentlige tannhelsetjenesten. Serviceerklæringen gir brukeren muligheter til å gi oss tilbakemeldinger på tjenesten, slik at vi kan bli enda bedre. Serviceerklæringen skal brukes til kontinuerlig forbedring av tannhelsetjenestene våre.

Serviceerklæringen skal synliggjøre våre mål og hovedoppgaver: RETT HJELP TIL RETT TID og TENNER FOR LIVET. Vi skal ikke love brukerne mer enn vi kan holde, samtidig må vi ha noe å strekke oss etter! Serviceerklæringen skal brukes internt i Tannhelse Rogaland slik at vi har en felles forståelse av oppgavene våre og sammen kan nå de målene vi har satt oss.
Serviceerklæring finnes på alle tannklinikkene og deles blant annet ut til:

- alle 3 åringene ved første innkalling til tannklinikken
- alle 18-åringene som møter på tannklinikken
- pasienter/pårørende som stiller spørsmål vedr tjenesten, vil ha innsyn i journalen, vil klage på behandling, er usikre på rettighetene sine etc
- pleie- og omsorgstjenesten, slik at Serviceerklæringen kan følge tilbudet om gratis tannbehandling på offentlig tannklinikk når de kommer inn i gruppe C1/C2

Stengte tannklinikker
Ved ferieavvikling eller når tannklinikken er stengt pga kurs, skal oppslag på klinikken og telefonsvarer opplyse om hvilke nabotannklinikker pasienter kan henvende seg til. Dersom flere tannklinikker er stengt samtidig, har fylkestannlegen oppfordret tannklinikkene til å inngå samarbeidsavtaler med privatpraktiserende tannleger i nærheten, for å sikre at pasienter som trenger akuttbehandling, raskt får hjelp. Det vil bli utarbeidet et sentralt opplegg med rutiner for automatisk telefonsvar til pasienter som søker akutthjelp utenom ordinær arbeidstid.

Tannhelsetjenesten i Norge
Helsetilsynet utga i 2004 en rapport om tannhelsetjenesten i Norge, med innrapporterte Kostra tall fra 2002. Rapporten viser at Tannhelse Rogaland har langt færre under tilsyn i gruppene sykehjemsbeboere og brukere av hjemmesykepleie, enn det antallet kommunene i fylket rapporterer til Kostra. Tannhelse Rogaland har derfor nedsatt en arbeidsgruppe med fokus på samarbeidet med pleie- og omsorgstjenesten i fylket, slik at vi sammen kan sikre at disse gruppene både får informasjon om de rettighetene de har etter lov om tannhelsetjenesten, fri tannbehandling på offentlig tannklinikk og daglig munn- og tannstell.

Tallene for 2004 viser at det er spesielt for gruppe C 2 (pasienter som mottar hjemmebaserte somatiske tjenester/nødvendig helsehjelp på grunnlag av vedtak etter Kommunehelsetjenesteloven) at det er stort sprik mellom antallet som kommunene oppgir i gruppen og antallet som Tannhelse Rogaland har under tilsyn. Vi er imidlertidig helt avhengig av at POT informerer brukerne sine om hvilke rettigheter har etter lov om tannhelsetjenesten og videreformilder de som takker ja til tilbudet til nærmeste tannklinikk.

Fylkestannlegen har i møte med helse- og sosialavdelingen hos fylkesmannen redgjort for situasjonen og hvilke planer Tannhelse Rogaland har.

Arkiv
Tannhelse Rogaland her dårlig arkivplass. Nye lokaler er påkrevet.

Møter
Fylkestannlegen har hatt møte med kontaktutvalget i Rogaland Tannlegeforening, og var tilstede på RTFs generalforsamling 2004 for å orientere om status i det nye foretaket.

Serierstadutvalget
Regjeringen har nedsatt en arbeidsgruppe som skal se på fremtidig organisering og finansiering av tannhelsetjenesten i Norge. Innstillingen vil foreligge mai 2005.

25 års og 40 års jubileum
Fylkestannlege Magnar Torsvik delte ut erkjentlighetsgaver til ansatte med 25 og 40 års jubileum på personellmøtet.

Bakerst fra venstre:
Elna Kjellesvik (Tjensvoll tannklinikk), Inger Brune (Bjergsted tannklinikk), Kjellaug Vestbø (Finnøy tannklinikk), Reidun Vierdal (Norheim tannklinikk), Margareth Nodland (Egersund tannklinikk), Bjørg Vigdis Bjelland (Nedstrand tannklinikk), Berit Berge (Jørpeland tannklinikk), Reidun Hillestad (Bjergsted tannklinikk), Elsa Mellemstrand (Nærbø tannklinikk) og Marianne Ruus Nesheim (Haugesund sentrum tannklinikk)

Nederst fra venstre:
Lise Helliesen (Madla tannklinikk), Karin Aspmo (Klepp tannklinikk), Sigmund Ringodd (Jørpeland tannklinikk), Ingebjørg Eng (Skudenes tannklinikk), Solveig Vinningland (Vikeså tannklinikk), Hildur Kvilhaug (Sola tannklinikk) og Henny Bjelland (Sandeid tannklinikk)

Foran:
Fylkestannlege Magnar Torsvik

Ikke tilstede:
Trond Strømstad (Stavanger sentrum tannklinikk) og Jartrud Skjerping (Klepp tannklinikk)

11. Tannhelse Rogalands mål for 2005

- Styrke rekrutteringen av tannleger og tannpleiere – og sørge for stabilitet
- Opplæring og oppfølging av nytt tannhelsepersonell – spesielt de utenlandske tannlegene
- Styrke og systematisere det helsefremmende og forebyggende arbeid
- Styrke spesialisttjenesten
- Øke antall under tilsyn i gruppe C 2
- Kvalitetssikre tjenesten